

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insertate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptujju v gledališkem posloppju. — Stajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Stev. 17.

V Ptujju v nedeljo dne 21. avgusta 1904.

V. letnik.

Odkritosrčne toda resne besede starišem.

Črez mesec dni se začne spet poduk na mestnih kolah, ljudskih, meščanskih in srednjih. Mladina, ki se sedaj raduje veselega časa takozvanih velikih politnic, bode črez en mesec se morala spet uka porijeti, s katerim je pred mescem dnij za postavno določeni čas prenehala, da si malo oddahne od duševnega napora, okrepi dušo in telo v prosti božji naravi ter ju sposobna pripravi za vspešno nadaljevanje učenja za poznejše življenje potrebnega znanja.

Kakor vsako leto, tako bode gotovo tudi letos prišlo večje število novih učencev in učenk iz dežele v mestne šole. Stariši so večinoma že določili, kateri sin ali katera hčerka ima iti v to ali uno mestno šolo. Večina teh starišev pošlje svojo deco s tem namenom v mestne šole, na bi se ta ondi česar izučila, šole popolnoma dokončala ter si pozneje s pomočjo pridobljenega znanja s a m o s t o j n o k r u h služila. Skozi mestne šole pelje pot do vseh takozvanih boljših stanov. Hvale in posnemanja vredno je ravnanje takih starišev, osobito kmečkega in delavskega stanu, ki dajejo posebno nadarjene sinove v mestne šole se česar učiti, kar jim pomaga pozneje do — kakor se pravi — lahkejega služnja, katerega si služijo z glavo, brez da bi jim bilo treba v mrazu ali v vročini, bodisi na polju, v gosti ali v delalnici vse svoje telesne moči napenjati, samo da si svoj kruleč, gladni želodec potolažijo.

Toraj samo nadarjeni sinovi naj se dajo študirati, ker od teh se sme pričakovati, da bojo uk dončali, svoj cilj dosegli in stem vročo željo svojih

starišev in drugih sorodnikov izpolnili, ako ostanejo krepotni, marljivi in pošteni mladeniči. S takih mladeničev postanejo pozneje značajni, resni možje, kakoršnih si bi moral želeli vsak stan in vsak posamezen človek.

Žalibog pa dandanašnji stariši na deželi svojo mladino preveč tiščijo v mesta. Komaj zna sinko za silo čitati, pisati in računati, že stavijo neprevidni stariši nanj take nade, ki se ne morejo nigdar ali pa le v posebno srečnih slučajih (prav redkoma) izpolniti. Res je, da je rekel veliki cesar Napoleon I.: „Pri meni nosi vsak prostak (Gemeiner) maršalsko palico v tornistru ali telečnjaku“, — a ti časi so zdavnej minoli in se ne bojo nigdar več vrnili. Kateri deček ali mladenič želi dandanes dospeti v višjo državno ali zasebno službo, mora imeti v prvi vrsti kaj bistro glavico, da mu na strmi poti ne spodrkne in da ne zdrči spet navzdol na svoje prvotno stališče — sebi v sramoto, drugim pa v zasmeh.

Celo nespametno ravnaajo tisti stariši, ki svoje otroke silijo v višje mestne šole, akoravno ti-le ne kažejo nobenega veselja do študiranja. Prisiljena reč nigdar ni dobra in tako tudi tukaj ne. Navadno se maščuje s tem, da provzroči prej ali slej takim starišem znatno škodo na mošnji, povrhu pa še žalost in sramoto. Ne delajte si toraj prevelikih nadej in ne poslušajte priliznjenih toda kratkovidnih svetovalcev, ako niste dovolj trdno prepričani, da se zamorejo vaša upanja in želje verjetno uresničiti.

Manj nadarjani dečki naj toraj ostanejo doma pri stariših ter jim po dovršeni ljudski šoli naj vrlo pri delu pomagajo, bodisi pri kmečkem ali obrtniškem. Spopolnjujejo se naj v očetovem stanu s pomočjo knjig in strokovnih časnikov. Pravi se, kruh

višjih stanov je lahek, a vsò s resnobo smemo trditi, da je kmečki kruh najslajši in najboljši, ako si ga kmet zna prav pripraviti in prav rezati. Natančneje bomo o tem spregovorili drugokrat.

Tožijo tudi kmetje venomer, kakor smo že zadnjič omenili, da jim primanjkuje delavnih močij. Resnična in opravičena je njih tožba, toda, moj Bog, tega so mnogo sami krivi. Med mnogimi drugimi je temu tudi kriv ta vzrok, da stariši na deželi svoje otroke preveč v mesta tiščijo. Vsaka reč naj gre do gotove meje. Po mestih je že itak dovolj ljudi brez zasluzka in profesijonelnih postopačev, kljub temu hoče iz kmetov vse v mesta iti, nadejajoč se, da boje jim ondi pečeni golobje v usta leteli. Da je po mestih mnogo več revščine kakor na deželi med kmeti, tega kmetje nočejo verjeti, ker so vajeni vse le po zunajnosti soditi. — Čuvajte toraj kmečki stariši, da ne bode nepremišljeno tirali vaše otroke v mestno revščino, katero šele tedaj prav spoznajo, ko že do grla v njej tiščijo in se iz nje izviti ne zamorejo. Ne puščajte v mesta mladoletnih ljudi, kojih bodočnost je dvomljiva ali pa celo sumljiva. V mestih je za telesni in duševni blagor mladine mnogo več nevarščin, kakor na deželi, kjer jo imajo stariši ali drugi razumni sorodniki vedno pred očmi. Mladina, ki je enkrat pravo pot zgrešila, jo le težko zopet najde, zgubljena je navadno za vso bodočnost.

Posebno še polagamo revnim starišem, ki nameravajo dati svoje nadarjene sinove študirat, da tajstim prav očasno priskrbijo dovoljne podpore, osebno ali pa po dobrosrčnih posredovalcih, da jim ne bode treba pozneje sile trpeti in morebiti na taka

Krivo ga je sodil.

Resnična črtica iz življenja na deželi.

Bilo je v prvi polovici preteklega stoletja. K sv. Duhu nad Lučanami dobili so novega gospoda fajmoštra, ki je bil iz daljne fare obširne sekovske škofije tjakaj prestavljen. Mož je sicer bil dobra duša, toda kakor se pravi, da nobeden človek ni brez napake, tako je imel tudi ta gospod eno, in sicer: bil je nekoliko nagle jeze ali kakor pravimo: bil je prenagel. Seveda to ni ena največjih napak, ali napaka vendar je, sosebno za olikanega človeka neopustljiva napaka.

Koj prvo nedeljo po svojem dohodu sedel je ta fajmošter že zarano v spovednici ter odvezoval, kar so imeli njegovi novi farani zavozljanega. Manjše vozlje je dobrodušno in na kratko reševal, a pri večjih, ki so mu dajali več opravka, je včasih med pokašljevanjem tudi malo zagodrnjal in nad njim zarentačil. Spovedanci so pač nekoliko trepetali, ko so poklekali v spovednico pred nepoznanega novega fajmoštra, toda opravičili so svojo pobožnost primeroma na kratko in lahko, ker takrat še niso imeli „štajerca“ na vesti, spovedniku pa tudi še ni bilo treba v spovednici za raznovrstne volitve in različne klerikalne časnike agitirati, kakor se to godi dandanes tu in tam — ne rečemo ravno pri sv. Duhu na Ostrem vrhu.

Zadnji je omenjeno nedeljo pred novega fajmoštra pokleknil nek priletan kočar. Obtožil se je spovedniku vseh svojih grehov, kolikor mu jih je v spominu ostalo; za grehe, kojih se spovedanec ne spominja več, pa baje itak zadostuje kes ali grevenga, imenovati jih nikdo ne more.

Ko ta kočar z naštevanjem svojih grehov neha, ga vpraša fajmošter, ali ničesar več ne ve. Kočar odkima, da

vrata trkati, ki se jim nikakor nočejo odpreti. Čestokrat se polasti takih revežev zacvibljanje obup, ki jih žene v nesrečo ali celo v pogubo. Na pravičeni ponos ali pa opravičena sramežljivost branjuje tem siromakom vrnitev k kmečkemu delu, kaj je posledica temu, to se vidi v neštetih oblikah in slučajih mestnega (posebno velikomestnega) življenja dan na dan, o žalostnih nasledkih teh razmišljanj pišejo časniki, te razmere delajo reševalcem socijalnega vprašanja mnogo preglavic.

Moderni proletarijat dopolnjuje se dandanes glavitno iz ljudi, ki so se podali z dežele v mesta previsokimi, pretiranimi željami in nadejami; iz ljudi, ki ne spoštujejo stanu, v katerem so se rodili, v katerem so srečno živeli stariši in morebiti vsi njihovi predniki; iz ljudi, ki so se varali ali oguljufali samih sebe ali pa so jih z lažnjivimi besedami oguljufali neizkušeni in škodoželjni „prijatelji“ ali pa navidezni „brotniki.“

Stariši, posebno vestno tudi pretehtajte in predarite, pri katerih in kakšnih ljudeh bodeite najbližje vaše otroke v mestu stanovanje! Čestokrat se ljudje merodajni za celo bodočnost njihove njihove oskrbo izročene mladine. —

Stariši, premislite in presodite vse tukaj navedene okolščine ter povrh še kakega izkušenega, morda drega in odkritosrčnega moža za svēt vprašajte, predno se odločite dati vašega otroka, vaš najdražji zaklad med zapeljivi in lažnjivi svet! —

ne, in fajmošter mu na to naroči, da naj moli grevenga. Kočar zopet maje zglavo, kakor da bi odkimal. Nato fajmošter vpraša, ali morda sploh ne zna grevenga moliti, nakar mož spet z glavo maje. Fajmošter ga nato nekoliko resno pogleda ter reče: „Star si že dovolj; to kratko molitvico bi vendar moral znati. Glej, da se je naučiš! Za tvoj ti odvezo še dam tako, reči samo, da te grevajo vsi tvoj znani in neznani grehi!“

A, glej ga čuka! Kočar je spet odmajal z glavo. Ko trdovratnež na zopetno župnikovo zahtevanje, naj reče, da grevajo vsi znani in neznani grehi, zopet odkimal, se fajmošter nad njim tako razsrdi, da ga iz spovednice spodi z besedami: „Grdoba trdovratna, ne dam ti odveze in nimaš mi pravi obhajilu! Poberi se!“

Ves poparjen se je kočar postavil v zadnji kot ceste pod kor, medtem ko se je fajmošter podal v žagred, da obleče za službo božjo. Med oblačenjem se pritoži mežnar nekako tako-le: „No, no, sem pa prišel na lepo faro. Presrečno lepe farane sem našel. Že koj danes, na prvo nedeljo moje tukajšnjega bivanja, sem naletel na trmoglavca, kakoršnih tukaj nisem nadejal. Priletan mož je prišel k spovedi, pa grevenga ni znal moliti. Pa to bi se nič ne djalo, ko bi le mož ne bil tako trdovraten grešnik. Rekel sem, da mu da odvezo, samo če reče, da ga grevajo njegovi grehi. Toda kostrun ima trdo bučo, odkimal je, da ga grehi ne grevajo, sicer je tudi še potem odkimal, ko sem ga vdrugič resno vprašal. No tukaj se znam na ta način več kaj doživeti, in duhovniku ne dela veselja.“

Mežnar ves iznenadjen premišluje, kdo da bi znal trdovratnež biti. Od nobenega duhovskega farana mu ni znal

Izgoja v samostanih.

Kar smo v današnjem uvodnem članku starišem polagali na srce gledé njihovih sinov, to velja v obče tudi gledé njihovih hčer. Akoravno se kmečka ženska mladina v primeri z možko le malo oddaje v mestna izobraževališča, vendar imamo povoda dovolj, tudi v tej zadevi nekaj besed izpregovoriti, katere posnamemo iz nekega strokovnjaškega učiteljskega časnika. Dotični članek razpravlja o odgoji v samostanih in se nam zdi zategadelj jako važen, ker je tudi med našim kmečkim ljudstvom mnogo takih starišev, ki dajejo ali nameravajo dati svoje otroke (sosebno hčerke) v tem ali unem kloštru izgojevati. Dotični strokovnjak piše med drugim to-le: „Poglejmo enkrat za samostanski zid in takoj spreleti nas groza. Vzgojitelj pravi: „Izgoji mladino k resnici!“ Tukaj pa poseže poduk k laži, ker se ž njega vse izloči in popači, kar se ne strinja z otrpljujočim mnenjem cerkve. Važni, podučni predmeti morajo zaoostati, ker se porabi čas za učenje raznovrstnih molitev in pretemeljitega teoretičnega veronauka. Na umetni način se nauče učenci pozemsko življenje zaničevati in tako se jim vzame pogum za boj, kojega človeško življenje terja. Samostansko učiteljsko osebje se je vsled storjene obljube samo iz človeške družbe izločilo, za svet kot mrtve izreklo in toraj kot „društveni mrtveci“ nima pravice in tudi nebi smelo imeti dovoljenja, žive izgojevati. Njegova modrost in izkušnja opira se le na samostanski red, na tista brezčutna pravila, ki ne poznajo ljubezni in prijateljstva. Klošter je namreč država v državi, z lastnimi postavami in z lastnim vladarjem.

da bi se bil kedaj v spovednici tako obnašal, kakor je ravno slišal, zato reče naslednje fajmoštru:

„Častivredni, jaz si pa ne zamorem domisliti, kdo bi znal ta predrznež biti, o katerem ste mi ravnokar pravili.“ Fajmošter stopi med žagradska vrata ter pogleda tjedoli po cerkvi. Hitro namigne mežnarju, naj k njemu pristopi. „Tam doli le pod korom pri desnem stebri sloni uni trdovratnež.“ pove fajmošter tiho začudenemu mežnarju.

Mežnarju se je takoj zasvitalo v glavi. Razkril in razložil je fajmoštru takoj sledeče: „Častivredni, veste ta reč je tako: Uni mož nikakor ni kak hudomušen ali hudoben človek; tako trdovraten človek pa že celo ni, kakoršnega si vi mislite. Ta revež ima namreč nadležno bolezen, kateri se pravi bolezen svetega Vida ali „Veitstanz.“ Prime ga včasih tako hudo, da ne more ničesar izpregovoriti — tudi ene besede ne. Zvijata takrat in maje samo z glavo in sicer nehoté, brez lastne volje. Gotovo ga je ta bolezen prišla ob koncu spovedi tudi danes v spovednici, toraj revež ni kriv, da je Vas nehote razžalil in ujezil.“

Fajmošter je bil hitro pripravljen storjeno krivico poravnati, toraj reče mežnarju: „Hitro pojdi k njemu ter mu v mojem imenu reči, da naj le pride po masi k sv. obhajilu.“ Mežnar to fajmoštrovo naročilo urno izvrši, toda kočar ga glasno zavrne, da je vsa cerkev slišala: „Če mi je Boga „fauš“, naj ga pa sam ima!“

Tudi fajmošter je slišal te kočarjeve besede tje gor do žagradovih vrat. Spoznavši, da je tega moža zares krivo sodil in ga občutljivo razžalil, podal se je nato še fajmošter sam k njemu pod kor, da ga spravi ter k obhajilu povabi. Da je ta kočar potem res k obhajilu šel, bode še eden ali drugi najstarejših duhovčanov dandanes lahko potrdil. — t — — t —

Zakaj pa vendar pustijo stariši (posebno taki, ki spadajo k boljšim krogom) svojo mladino pod kloštersko komando izgojevati? Tej žalostni prikazni se dajo različni vzroki navesti: 1. Očetje se za odgojo otrok zaradi svojih obilnih opravkov in družbinskih dolžnostij le malo ali pa čisto nič ne brigajo, za izgojo hčer najmanje, ter prepustijo to važno nalogo svojim ženam, ki pa so se čestokrat v kloštru odgojile. 2. Mnogo starišev se za kloštersko odgojo svojih otrok da pregovoriti od priliznjenih zapeljivcev. Prižnica in spovednica, časniki in gospodarstvena odvisnost se od klerikalcev zlorabljujejo v dosego njih namena. Celó šolski poduk jim mora služiti. Svoje navidezne uspehe znajo jako laskavo hvaliti. Poduk v ročnih delih odriiva druge važne podučne predmete. Vsak čas pride otrok s kako novo molitvico domu. Klošter že sam ob sebi zapeljuje neprevidne stariše. Snažnost in vzorni red upljivata očarljivo ter sta past, v katero marsikatera skrbna mati zaide. Pobožne ženske imajo ja časa dovolj in tudi izvrstno umejo, si po ceni delavne moči pridobiti in jih izkoriščati; kar je premalo plačila, to mora „Bog plati“ (Bog lonaj) nadomestiti. 3. Nekatere stariše napeljuje odločenost, bolje rečeno „prevzetnost“, — da dajejo svoje otroke v kloštersko šolo, misleč si, da ondi s siromaštvom manje v dotiko pridejo, kakor pa v drugih javnih šolah. —

To pa je ravno prokletstvo časa, da si nekateri ljudje oči in ušesa zakrivajo le zato, da nebi videli socialnega siromaštva; motijo se toraj samovoljno in se ogoljufajo. Komur je narava in usoda večje duševne dari in bogastvo naklonila, ta ima tudi dolžnost, te prednosti trpečemu človeštvu v prid obrniti, jih temu v službo posvetiti. Otrok naj pogleda tudi v bajto siromaštva, da se v njem od samič vzbudi najžlahtnejše čutstvo človeškega srca: sočutje, ki je mati usmiljenosti. Nobeden otrok se še ni zategadelj pokvaril, ker je sedel z otrokom ubogega delavca v šoli v eni in isti klopi ter delil ž njim svoj kruh. Jako predrzna trditev je, če kdo pravi, da se bogatinov otrok od otroka delavca le nespodobnosti in hudobije nauči. Nespodobnosti imajo vsi otroci. Vzgojitelju so nespodobnosti revnih otrok ljubše, kakor one bogatih, ker so bolj odkrite in se dajo toraj lažkeje zapaziti in odstraniti. Pri skupni izgoji pride nekoliko v poštev le manjša povprečna duševna zmožnost ubogih otrok, toda ta nevarnost je ravno tako v klošterskih kakor v javnih posvetnih šolah neodstranljiva. Kakor je telo, tako zamore biti tudi duša bolana in jaz sem tega mnenja, da učitelj, ki živi med ljudstvom in z ljudstvom in ki je povrhu sam oče družine, (imamo pa tudi v javnih šolah, hvala Bogu, še dokaj izvrstnih in vestnih duhovnikov — katehetov, ki z učitelji sporazumno skrbijo za primerno versko izgojitev šolske mladine — opomba uredništva), preje ima potrebno potrpežljivost in ljubezen in preje razume dušo revnega, bolanega otroka, kakor kaka samostanska sestra, ki se je pred svetom

zaklenila, ki svet zaničuje. Dajte otroku, kar je njegovega, prosto, na podlagi prave državljanske moralnosti utemeljeno šolo! Stopimo na noge in se vprejmo proti vsemu, kar tajnostno deluje ter nam hoče naše najdražje imetje omajati, blagostanje in duševno imetje ljudstva. Kamor pade ta senca, tjekaj leže polnočna tema čez hribe in okna, na razvaline uničene sreče . . .“

Upamo, da je vsebina predstojecih vrst pametnim starišem dovolj umljiva, toraj se zdi nam odveč, o tem vprašanju obširneje razpravljati. Spoznanje in lastni razsodek morata pritrditi: Resnica je.

Vojska med Rusi in Japonci.

Poveljnik ruske posadke v Port Arturju naznanil je svojemu caru, da so Japonci v dnevih od 26. do 29. julija s suhega Port Artur na celi vrsti napadali. Število sovražnika ceni na 70 tisoč mož. Prve sovražnikove naskoke so Rusi srečno odbili in padlo je baje pri teh napadih 10 tisoč Japoncev. (Nekatera poročila celo trdijo, da je v imenovanih dneh našlo smrt 15 tisoč Japoncev, kar pa ni popolnoma verjetno). Z velikim naporom so se slednjič Japonci vendar-le polastili važne točke, takozvanega „Volčjega hriba.“ Rusi so se jim morali umakniti in so sedaj v trdnjavi popolnoma zaprti. Japonci neprestano bombardirajo ruske utrdbe in tudi mesto. Težke kroglice in šrapneli neprenehoma letijo iz velikanskih topov v mesto in posadka ima vedno dovolj posla z gašenjem ognja, katerega provzročujejo japonske granate in šrapneli.

Japonci trajno pomnoževajo svojo armado pred Port Arturjem in mikado (japonski cesar) je baje strogo zapovedal svojim poveljnikom, da se morajo te trdnjave na vsak način polastiti, naj stane, kar hoče. Celo od severne armade maršira baje velik del (2 diviziji) na jug pred Port Artur, da ga tem preje premagajo. Rusi so si zaradi te važne trdnjave v velikih skrbeh in pravi se, da je celo poveljnik posadke sam že obupal in si vsled tega življenje vzela. Pred Port Arturjem imajo vsled najnovejših poročil sedaj Japonci blizo 100 tisoč mož, 400 topov ali kانونov in 50 možnarjev in tej sili se bodejo Rusi pač težko dolgo upirali.

Ruske bojne ladje so nedavno poskusile uiti iz pristanišča pred Port Arturjem, a na širokem morju so jih japonske ladje napadle ter na vse vetre razškropile; nekaj jih je ušlo nazaj pred Port Artur, druge pa so iskale zavetja v neutralnih pristaniščih. V tem boju je našel smrt ruski admiral Witt-höft, na kojega mesto je stopil knez Uch-tom-sky. Portaturško pristanišče namreč za ruske ladje ni več dovolj varno, ker Japonci že tudi s suhega nanje streljajo. Kaj radi bi se Rusi pa tudi združili s vladiwostoško eskadro, kar pa se jim sedaj še ni posrečilo.

General Kuropatkin zbira svojo glavno armado pri Liaojangu, kjer se misli Japoncem v bran postaviti. Tamkaj imajo Rusi nakupičenega obilno živeža

in streljiva in bodo to mesto seveda do skrajnosti branili, da ne pride ta zaloga — glavni pogoj njihovega obstanka — sovražniku v roke. Vsaj tako dolgo se mislijo v tem utrjenem mestu vzdržati, dokler jim ne pride po sibirski železnici z domovine zdatnejša pomoč, da se zamorejo sovražnemu prodiranju krepeke upreti in v odločilno bitko spustiti.

Ta vojska je zopet svetu razkrila, kakšna korupcija vlada na Ruskem, posebno v ruski vojni itendanturi. Mnogo najvišjih vojaških dostojanstvenikov goljufuje državo kar le more. V sporazumljenju z feranti vojaških potrebščin slepari in poneverja, da je groza. Uradniki društva rudečega križa so skoraj sami goljufi, ki hočejo vojsko izkoristiti za svoj žep ter čez noč obogateti. Verhovni ruski poveljnik, general Kuropatkin je se baje carju sam v nekem pis-mo pritožil čez ta poneverjanja in goljufije, ki so baje nesla od početka vojske dosedaj tem predrznim in nesramnim sleparjem okrogih 45 milijonov rubljev. Car je baje vojnega ministra na to poročilo precepšteno oštel in vskliknil: „Vsi me goljufajo!“ Protitolikey množici goljufov si car ne ve gomagati; preveč je pobit in potrt vsled neugodnih poročil, ki mu neprestano dohajajo iz bojišča; v višjih uradniških in častniških krogih pa čisto prostodušno pravijo: „Čemur pa je vojska, ako nimamo od nje nobenega dobička?“ Lepa tovaršija je to, kaj ne?!

Tudi vladiwostošča eskadra je odplula iz svojega pristanišča, toda pri otoku Tiušima naletela je na japonske bojne ladje. Začela se je huda pomorska bitka, v kateri so zopet bili Rusi premagani. Izgubili so več ladij, mnogo oficirjev in na stotine možtva.

Spodnje-štajerske novice.

Odbita prošnja. Nj. Veličanstvo presvitli cesarja prošnjo dr. Brumen-a za milost oprostitev kazni 14 dnevne zapora odklonil in mora toraj imenovan obsojenec to kazen popolníc odslužiti.

Čuden pankert se je poklotil pred štirinajstim dnevi v Kamniku na Kranjskem. Krstili so ga na ime „Slovenski Štajerc“; z ozirom na njegove roditelje, botre in dojnico (amo) pa se glasi njegovo popolno ime: „rimski, slovenski-kranjski Štajerc.“ Taka dolga imena se pa težko izgovarjajo, posebno pa se jih pri večkratni rabi človek razizogiblje, toraj ga bomo mi, dokler bode usoda temu revčeku pripustila v tej dolini solz hirati, na kratko „kranjski pankert“ imenovali. Kakor se ničvredna ženska potukne v kak skrit tuj kraj da se iznebi sadu svojega razuzdanega in pregrešnega življenja, v ravno takih okolščinah je tudi ta pankert luč sveta zagledal, ako ne spada med tiste vrste živalij, ki svoje mladiče slepe povržejo. Dojnica tega pankerta je nam dobro znana oseba in z ozirom na njeno vsled preobilno zavžitega alkohola (žganja) hudo omajano zdravstveno stanje lahko brez pomisleka trdimo, da bode dojenček kaj slabo vspeval in bržkone v kratkem svoje mlado življenje končal, posebno

ker imajo v njegovem rojstnem kraju toliko borovičke (Sirk), da jo celo daleč na okoli po svetu razpošiljajo. Ta okolščina pa je za dojnico jako zapeljiva in nevarna — neposredno tudi za dojenčka. — Jako sumljiva je gledé njegovega zdravja tudi okolščina, da je njegovo rojstvo bilo pred časom, kajti spočet je bil še le baje pred kratkim — na političnem romanju v Brezje. Pregovor pravi: Grehi starišev se kaznujejo nad otroci in nad otrok otroci — in ta se bode tudi na tem pankertu uresničil. **Vesolja boš malo užival na sveti, ker dnevi življenja ti kratki so šteti.** Zvesti naši naročniki in somišljeniki, vsakdo izmed Vas ve, kaj mu je storiti, ako mu pride ta nebodigatreba v roke ali v hišo. Nazaj se pravi francoski: *retour!*

Svarilo pred sleparji. Po raznih krajih na Spodnještajerskem se potepajo sleparji, ki se izdajejo za kupce sadja ali kupce hmelja, nekateri pa za pooblaščenca ali agente večjih eksportnih tvrdk. Kmetje, vodite toraj pozorni in previdni!

Nesreča gredé iz sejma. Dne 5. t. m. peljal je Janaz Veršič, veleposestnik in krčmar v Spodnjem Velovleku, občina Pacinje, z deskami težko obložen voz iz ptujskega Ožbaltovega sejma proti domu. V Liscarjih se je voz tako nesrečno prevrgel, da je Veršič prišel pod njega in je vsled težkih notranjih poškodb na licu mesta mrtev obležal. Na vozu je zraven Veršiča sedela kovačeva žena iz Spodnjega Velovleka, Marija Sever, ki je ob tej priliki tudi bila močno poškodovana. Veršič, kateremu je šele pred 14 dnevi žena Liza Veršič umrla, zapusti dvoje otrok (deklici) starih 4 in 12 let.

Pri kopanju — smrt našlo je letos že dokaj ljudi. Resničen je pregovor, da najboljši preplavalci pride slednjič ubiti, najspretnejši plavalci pa utone. Prevelika zanesljivost na lastne telesne moči je že mnogo korajžnih ljudi pokoljufala in pogubila. — Nedavno se je v Dravi pri Kopanju (pod Mariborom) pri kopanju vtopil 12 letni mlajši Eferl, viničarski sin iz Leitersberga. Njegov brata Karol in Jožek sta bila priči njegove smrti. — V nedeljo dne 7. t. m. šel se je v Dravo kopal Lembacha kopat 14 letni Vincenc Serneč, mizararskega mojstra z enakim imenom. Voda ga zanesla v globočino, kjer je takoj utonil. — Žalostna stvar je v obeh slučajih nepopisna. Naj bi služile te nesreče vsaj drugim v svarilo!

Pes, ki ima 4 tisoč kron letne penzije. Mislili bodete, zakaj to ne postavimo med „zunanje nesreče“, ker to bode vendar najbrž zadevalo kakega svetoglavega Angleža ali Amerikanca. Pa temu ni tako. — stvar je čisto spodnještajerska. — Gospej H. v Hočah pri Mariboru zgubil se je že nekaj star kužek, kateremu je bilo ime „Cinci.“ V vseh občinah mariborskega okraja dala je gospa po plakatih (plakatih) opisati zunajnost svojega nepozabljivega ljubčeka ter občinstvu naznaniti, da dobi tisti, ki ga dobro plačilo, ki ji begunca na njen dom pripelje. Kakor se pravi, povpraševali so celo žandarji „Cinci“-ju. Ta psiček pa ima tudi imenitno zgo-

dovino. Bil je nekdam last neke bogate gospe, ki je v svoji oporoki (testamentu) določila 4 tisoč kron letne plače tistemu, ki bode po njeni smrti za „Cinci“-ja skrbel. Obitelj ki je tega „penzionista“ v oskrbo prevzela, je sedaj v kopališču Reichenhall, in ker tam ne trpijo čveteronogih gostov, čeravno bi bil kak „penzionist“ med njimi, ga je dala začasno na letovišče gospej H. v Hočah, ki je stara znanka obitelji. Ko je „Cinci“ zginil, je vse ostrmelo, kar v Hočah leze ino gre. K sreči so našli 4. t. m. „Cinci“-ja v št. Jurju ob Pesnici. Mož, ki je psa na njegov dom pripeljal, dobil je od gospodinje tega penzionista 140 kron plačila. — Resnična pasja dogodba v pasjih dneh.

V skrbeh so si klerikalni kolovodje zaradi verskega gibanja, ki se je pokazalo v novjšem času. „Laž Dom“ ali „Fihpos“ toži o odpadu od katoliške cerkve; resnično ima tudi vzrok k temu. Mi na to le odgovorimo: Naj bi bili vsi duhovniki taki, kakoršnega nam v današnji številki opisuje dopisnik iz št. Lovrenca, potem bi bilo pa vse drugače; ne bilo bi slišati klicov „proč od Rima“, pa tudi ne klicov „proč od Gradca“, „svoji k svojim“ itd., ravnali bi se po geslu našega presvitlega cesarja: „S združenimi močmi!“ Tako je in ne drugače.

Proti leskovškemu konzumu vložila se je kazenska ovadba, ker so upravitelji tega društva prodali pivne sodčke (Bierfässer), ki niso bili last društva, temuč so slišali neki pivarni. Akoravno baje vsa fara tarna zaradi neprimerne odkladanja ovsu in drugih poljskih pridelkov, vendar tamkaj še ne more biti tako slabo, ker si je g. nadučitelj priskrbel lepo novo kočijo še pred, ko je nova šola dogotovljena.

Vlak je povozil dne 10. t. m. na železnični progi blizu Brežic posestnika Jožefa Cvetko iz Gaberj. Kolesa so ga tako razmesarila, da ga po nesreči ni bilo moči več spoznati.

Krava usmrtila je 10. t. m. 70 letnega prevžitkarja Martina Pinterič-a iz Bizeljskega. Gnal jo je v Brežce na sejem, a ni je mogel prodati. Na potu domov se je zgodila omenjena nesreča.

Strela ubila je 10. t. m. pod Merzlico blizu Hrastnika premožnega kmeta Svinšek-a in ob enem tudi enega vola, ki je bil ondi na paši.

Vrla moža, zidarja Karol Bukš in Miha Curaja, ki sta 18. aprila t. l. pri nekem požaru v Podčetrtku iz plamena rešila dvoje otrok in sicer v nevarščini lastnega življenja, prejela sta od ces. kr. štajerskega namestništva postavno darilo po 52 kron.

Stariši, pazite na otroke! Strašansko se množijo slučajji, da s žvepljenkami se igrajoči otroci zatrosijo ogenj, ki napravi čestokrat neznansko škodo. — Nedavno pogorela viničarija Janeza Osojnika v Janživru pri Vurbergu; zažgali so otroci. — Dne 8. t. m. so pogorela poslopja Franca Rajšp in njegovega soseda v Podvincih; zažgali so otroci, itd., itd.

V Dravi utonil je 20 letni Franc Kaiser, sin ptujskega podžupana. Šel se je s svojim prijateljem dne 8. t. m. v deročo Dravo v Karčovini kopat, pa

je našel pri tem prerano smrt. Žalost obupanih starišev je nepopisna pa tudi umljiva.

Deželnozbornske volitve se bližajo in toraj našim somišljenikom nujno svetujemo, da si priredijo po vseh krajih volilne shode, na katerih se bodo o bodočih volitvah pogovorili ter se medsebojno navduševali k složnemu in energičnemu postopanju. Volitev se bode vršila tajno, nikomur toraj ni treba se ozirati na kakšna razmerja odvisnosti, ker nikdo ne bode izvedel, kogar je eden ali drugi volilec volil. Kandidate bomo Vam pravočasno naznanili. Opozarjamo, da je nasprotna stranka kot kandidata nastavila dr. M. Ploja, o katerem smo Vam že dostikaj sporočili, posebno pa smo njegove „zasluge“ primerno označili. Volilci, bodite previdni!

Vlada je prepovedala izvoz krme, kakor so n. pr. seno, suha detelja, slama, pleve, otrobi, koruza, oves, bob, lupine, krompir itd., ker se boji, da bi ji vsled izvoza manjkalo za vojaške potrebe.

Požari. Dne 3. t. m. pogorelo je hišno in gospodarsko poslopje vdovljene posestnice Treze Majer v Spodnjem Gašteraju (okraj št. Lenart v Slov. gor.) Posestnica, hlapec in dekla so si komaj življenje rešili, ker so že spali, ko je začelo goreti. Zgorelo je posestnici tudi troje krav in devet svinj ter sploh vsa premičnina. — Istega dne pogorela je hiša posestnika Jožefa Levart v Kotu, okraj Konjice. — 5. t. m. zgorel je kozolec Antona Rössnerja v Braslovčah. Zažgal je nek deček, ki se je ondi s žvepljenkami igral. — Ravno tega dne zgorela so poslopja zakonskih Pflégarič v Drsteljih, okraj Ptuj. Ogenj se je tako naglo razširil, da ni bilo na rešitev misliti in je toraj vse do tal pogorelo.

Koroške novice.

Utonil je dne 27. m. m. v Krki pri Mostiču 56 letni sedlarski mojster Valentin Pogačnik, doma iz Ovic na Kranjskem. V krčmi „Neuhof“ je mož nekaj pregloboko v glaž pogledal in je potem na potu proti domu zaspal, kjer ga je več ljudi videlo. Ko ga le predolgo časa ni bilo domu, šla ga je žena iskat, a našla je na mestu, kjer je popred mož počival, samo njegov klobuk in napol izpraznjeno žganjično flašo. Žena je to naznanila žandarjem, ki so nato šli Pogačnik-a iskat in so ga tudi našli — toda v Krki utopljenega. Mogoče, da je šel prstovoljno v smrt, ker je večkrat govoril o samomoru.

Na Karavankah ponesrečil je neki neznan, okoli 35 let star mož, katerega je našla ubitega stara ženska, ki je v planinah zdravilna zelišča nabirala in korenine kopala. Mrlič je imel na sebi gosposka oblačila, a prtljaje se nobene ni našlo pri njemu, ker jo je najbrž vsled deževja močno narasli potok Zeleznica odplavil. Najdenega mrliča so spravili v Spodnji Ljubelj ter ondi pokopali. — Nekaj dni potem se je ravno na istem mestu ubila una ženska, ki je tamkaj omenjenega ponesrečenca našla.

Cigani so se pred nedavnim priklatili v Pli-

berk, kamor jih že dolgo let ni bilo. Ondotna žandarmerija gre takim potepuhom namreč hudo na kapo in toraj rujave klateže ni mikalo se ž njo seznaniti. Toda ta ciganska tolpa je vendar hotela enkrat tudi prijazni Pliberk obiskati, pa pozorni žandarmerijski stražmešter g. Drobež jo je „pri delu“ zasačil, prijel ter sodnji izročil. Nekaj ciganov pa je ušlo proti Slovenjgradu.

Samomor starca. 70 letni nastanovnik (ofar) Avguštin Happe se je 30. p. m. v svoji sobi v Lipi z britvijo prerezal goltanec in nato še s kuhinjskim nožem vrat prebodel. Happe je bil hud šnopsar. Dva dni pred smrtjo je v pijanosti natolkel svojo gospodinjjo, da mu je ušla, kar ga je tako razkačilo, da si je raje življenje končal.

Strašanski požar uničil je tri četrtine lepega trga Šmohor v Zilski dolini. Ogenj je nastal v ponedeljek dne 8. avgusta ob 5. uri popoldne v poštnem poslopju. Gorelo je celo noč in še drugi dan. Na pogorišče so prihitele požarne brambe od blizu in daleč, a kljub njihovem požrtvovalnemu naporu zgorelo je nad 100 poslopij, t. j. skoraj tri četrtine vsega trga. Zgorela je tudi cerkev, okrajno glavarstvo s vsemi listinami i. t. d. Človeških žrtev sicer ni obžalovati, a zgorelo je mnogo živine. — Vrlo so se pri gašenju obnašali vojaki 17. pešpolka, ki so ravno sedaj tamkaj na vojaških vajah.

Smrt v valovih Drave našel je 7. t. m. 16. letni sin Anton posestnika Tomaža Schmied, p. d. „Cek“ v Pesji vasi, ko se je šel v isto kopat. Tovariši, ki so bili navzoči, ga niso zamogli rešiti. Truplo ponesrečenca se našli ne daleč pod unim mestom, kjer je utonil. — Istega dne je jahal 14 letni Franc Pečnik domačega konja k Dravi, da bi ga ondi opral. Ker je hladna voda konju ugajala, se je celi vanjo vlegel in tako je tudi deček v vodo prišel. Revček pa plavati ni znal in je toraj utonil. Utopljenca, ki je bil najstarejši sin posestnika p. d. „Trapp“ v Reki blizo št. Jakoba v Rožni dolini, kljub skrboemu iskanju še dosedaj niso našli.

Dopisi.

Od sv. Jurija pod Tabrom se nam piše: „V 11. številki je Gospodarjev sinček, po domače „Fihpos“ imenovan, prinesel lažnjivi odstavek, ki je skovan po navadnem klerikalnem kopitu. Kakor je to že njegova navada, poskuša tudi s tem člankom smešiti čitatelje naprednih časnikov. Med drugim pravi: Orel plava visoko v zraku in vidi, da pri nekem mlinu sedijo ljudje, ki „Rodoljuba“ prebirajo ter se krohčejo. Zatoraj, ti slepi orel si slabo videl, ali pa si popolnoma slep; pri omenjenemu mlinu že eno leto ne berejo „Rodoljuba“, ampak „Štajerca.“ — Ne zamerim Fihposovemu uredniku, temuč lažnjivemu dopisniku, ki je ta članek skoval ter ga lahkovernemu uredniku doposlal. Nadalje skuša smešiti ta smrkavi dopisnik našo požarno brambo kot nepotrebno društvo. Celo veseli bi bili, ko bi pri sv. Jurju ne imeli kekega bolj nepotrebne družstva kot je naša požarna

bramba, ki je dne 2. julija t. l. vnovič pokazala, kolike vrednosti da so taka hvalevredna društva, ki ne gledajo na svojo korist in dobiček, temuč pritečejo na pomoč svojemu bližnjemu, kadar je ta v nevarščini in sili. Grozen požar nastal je namreč omenjenega dne v vasi Dornava v župniji Gomilsko. Upepelil je 17 poslopij in najbrž bi se še hujše razširil, ako bi ne prihitele na pomoč bližnje požarne brambe ter s pravo možko srčnostjo zabranile nadaljno razširjanje strašnega ognja. Mnoge družine se imajo zahvaliti edinole tem požrtvovalnim in srčnim možem, da jim ogenj ni uničil vso njihovo imetje, kakor se je to žalibog zgodilo njihovim nesrečnim sosedom. Molčite toraj vi nemirni nasprotniki tega društva ter ga raje podpirajte, kakor se to vsakemu poštenemu državljanu spodobi.

P. M.

Od sv. Janža na Dravskem polju se nam sledeče poroča: „Dragi nam „Štajerc“, odkar si poročal o boju vojaka na Božičnem dopustu, nismo čitali nobenega dopisa več iz naše fare. Omenjeno poročilo je bilo čisto resnično, ker je naš kaplan v istini rekel, da ne gre v hlev svetih zakramentov delit. — Danes hočemo Vam, dragi Štajerčevi bralci, o tem „častivrednem“ gospodu nekaj več pisati, da bodejo obširnejši krogi izvedeli, kakšni so nekateri kaplančki. Naš kaplan Franc Gosak je namreč eden tistih duhovnikov, kojih stan se le po njihovi obleki pozna, kajti po njegovem obnašanju in dejanju ga bi nikdo ne zamogel prištevati dušnim pastirjem, pač pa lušnim kavalirjem. Kakor kakšni posvetni seljak povabi včasih naš kaplan več ali manj „rajlic“ v farovž, da jih tam napaja, z njimi burke razganja ter okrogle — ali prav za prav — klafarske pesmi prepeva, kakor n. pr.: „Je pa davi slanica ... kaj je men' za drobne rožce, če jih slanica pomori, men' je le za dekile mojo, me ona zapusti.“ — Prav lepa pesem, kaj ne, posebno, ako se sliši v farovžu v ženski družbi iz ust duhovnika. To neprikladno kaplanovo obnašanje pa tudi našega vobče spoštovanega in priljubljenega gospoda fajmoštra in zlatomašnika čestokrat tako nžali, da sivolasi starček, kateri je na očeh itak jako oslabel, bridke solze toči, medtem ko se pod tisto streho razlega hrup in trušč razposajenih in vsled pijače razvnetih burkežev v ženskih in moških oblekah. Častitljivemu g. župniku ta brezobzirni kaplan prizadene, kolikor največ more. Nedavno je od hiše odjedel hlapca, (ki je g. župniku kot njegovemu gospodarju in stricu skozi celih 13 let pošteno in zvesto služil,) in to samo zaradi tega, ker hlapec nekej osebi povedal, da se kaplan in hlapca rada vidita.“ No, naj pa kaplan svoje krmí, to opravilo pa v hlevu vsajni prepovedano. — Telovo priredil je naš kaplan — naš Gosak — s svojimi „devicami“ takšno maškerado, da so se morali k poštenosti došli ljudje samo smejeti, namesto da bi mogli nikdar še namreč niso videli na tako čuden način opravljenih „devic“, kakor na ta dan. Zasluga našega kaplanu in — čast, komur čast! Pametna devota se bi pač ne smela dati komu v zasmeh zape-

ljati, čeprav je dotičnik št. Janžki kaplan, kajti nikdo jih na ta način ne bo imel za pametne device, temuč le za — Gosakove goske. „Štajerc“ je našemu kaplanu trn v peti. Radi mu verjamemo, da mu „Štajerc“ ni po godu, ker ta resnicoljubni list take sorte ljudi, kakor je naš kaplan, brez ozira in brez usmiljenja biča in po njih udriha, ne meneč se za njihove domišljene predpravice in njihove žegne, kojih itak niso vredni. Čudno se nam zdi, kako da se to strinja s šolskimi postavami, ako kaplan take otroke, kojih stariši „Štajerca“ berejo, domu nažene in ti otroci skozi cele tedne ne pridejo v šolo, vkljub temu pa se starišem ne dostavi opominjski list?! Ali je morebiti kaplan posredoval pri šolskem vodstvu, da se dotični izostanki niso po predpisu naznanili okrajnemu šolskemu svetu? — Konečno še g. kaplanu kličemo: Veselite se letošnje brnje! Prevzetan berač sme upati le na mali dar ali pa na nobenega. — Kurokipaktihn. —

Iz št. Lovrenca nad Mariborom. Velika in splošna žalost je zavladala v naši občini, ko se je raznesla novica, da nas zapustijo naš v obče spoštovani in priljubljeni gospod fajmošter Franc Moravec. Ta gospod sicer niso bili dolgo vrsto let med nami, vendar so si znali srca vseh svojih faranov pridobiti. In kdo pa bi tudi ne bil udan takemu gospodu duhovniku? Kdo bi mu nasprotoval? Mislím in celo trdim, da ga ni v naši fari človeka, ki bi se znal šteti za nasprotnika tega po vsej pravici vse časti vrednega dušnega pastirja. Ljubeznjivo, kakor pravi apostol Kristusov, so občevali z obema tukajšnjima narodnostima, Slovenca kakor Nemca so sprejeli enako prijazno, vsak je videl v gospodu fajmoštru le svojega pravičnega farnega očeta, kateremu je vsakdo bil kakor ostremu poveljniku pokoren, akoravno so z nami prav po prijateljsko občevali. Političnih spletkarij g. Moravec niso poznali, izogibali so se jim vestno a tudi uspešno, akoravno so se jim stavile od nekaterih strani zanjke. — Našo žalovanje je pa olajšala nadaljna novica, da so č. g. Franc Moravec od mil. g. knezoškofa povišani za župnika mestne stolne cerkve v Mariboru. Častitamo iz dna srca blagemu gospodu k temu imenovanju, katerega so pa tudi vredni. S tem imenovanjem se je pokazalo, da znajo in želijo naš mil. g. knezoškof zasluge svojih podložnih duhovnikov prav oceniti in jih tudi dostojno poplačati, kajti novoimenovani gospod stolni župnik mariborski je mož, ki bode delal tudi temu, primeroma visokemu mestu le čast in ki si bo pošteno prizadeval, da si pridobi srca svojih novih faranov ravno tako hitro, kakor srca svojih za zmiraj mu zvesto udanih št. Lovrenčanov. Častitamo toraj tudi vernikom mariborske stolne fare k novoimenovanemu g. župniku! Z veseljem naj pozdravijo svojega novega gospoda fajmoštra, kateremu smejo vsi enako zaupati, so-li Nemci ali Slovenci, ali po mišljenju ali po rojstvu, kajti č. g. Moravec je le katoliški, ne pa slovenski ali nemški du-

hovnik. — Svoj prav fini takt so mil. g. knezoškof Mariborčanom pokazali s tem imenovanjem; pokazati hočejo, da so kot višji duhovni pastir vsem prebivalcem svojega stolnega mesta enakomerno naklonjeni in da želijo imeti med njimi mir in red, kakoršnega zamore napraviti ali ohraniti le resnično miroljuben duhovnik, kakoršen je n. pr. č. g. Moravec. S tem imenovanjem pa so mil. g. knezoškof še v drugem oziru v črno zadeli. Marsikateri kričač v črni suknji, si je že prste lizal po tej dokaj dobri in imenitni službi. Toda človek obrača, Bog pa obrne. Tokrat pa so obrnili mil. g. knezoškof. Poklicali so na ugledno mesto stolnega fajmoštra moža, ki je živel dosedaj tiho na svoji fari, moža, o katerem se ni slišalo dosti kaj govoriti; v tika l se ni v politične zadeve, kakor mnogo njegovih vročekrvnih tovarišev. Glejte vi hujskači, vi politični matorje, vaš škof dobro spoznajo, kateri izmed vašega stanu kaj velja, in kateri ne; kateri je pravi duhovnik in kateri je far. Zapišite si ta molčé danškofov nauk za ušesa ter se poboljšate, da bodo tudi vaši verniki do vas imeli tako spoštovanje in ljubezen, kakor imamo do č. g. Fr. Moraveca vselej mu udani — št. Lovrenčani.

Iz št. Jakoba v Rožni dolini. Občinske volitve. Tukajšni klerikalci, kojim stoji na čelu naš gospod fajmošter Ražun, si na vse kriplje prizadevajo, da bi si občinsko gospodarstvo prav močno utrdili ter si za vse bodoče čase svojo gospodstvo in premoč zagotovili. Že drugič je morala politična oblast način postopanja pri volitvah ostro zavrniti, ker volilski imenik je bil vsakokrat tako sestavljen, da postavnim predpisom ni odgovarjal. Volitev od dne 28. januarja se je razveljavila, ker je bil imenik volilcev pomanjkljivo sestavljen in se volilcem ni na primerni način na pogled razpoložil. Fajmošter Ražun in občinski predstojnik Kobenter sta si namreč bila silno v skrbeh, da bi prišlo večje število napredno mislečih volilcev v imenik vpisanih. Nova volitev se bi imela v kratkem vršiti, pa imenik volilcev je bil še vedno po starem kopitu sestavljen. Kaj toraj začeti? Pomagati mora zvijača iz zadrege. Da bi ljudje kolikor možno malo o tem nedostatku izvedli, poskala sta imenovana moža za prubitje (prilepljenje) volilnih oglasov (naznanil) take kraje, kamor le redkoma kak človek pride, ali pa morebiti tudi nigdar. V Podgorju se je pribilo volilno naznanilo na zadnjo stran neke kramarske hute, v Podrožici pa na straniščna vrata nekega delavca. Resnično, gospodje so zviti. Seveda je našlo to postopanje pri oblasti zopet resno svarilo, kar je tudi v polni meri zaslužilo. Klerikalci se še pač vedno držijo jezuitskega načela in pravila: Smoter posvečuje sredstva. Žalibog, da se še vedno da velik del naših volilcev od imenovanih dveh gospodov za nos voditi, akoravno vidijo, da se za obično ničesar ne stori. Ti zaslepljenci so pač kakor ovce, ki na slepe za koštrunom-vodnikom v vodo po-

skačejo. Gradba železnice (Bahnban) se bode dovršila, brez da bi bližnji posestniki imeli od nje dobička; na slabšem boju, kakor so bili preje. Namesto da bi se bilo poskrbelo, da bi se vožnje pri zgradbi železnice domačinom prepustile, oddale so se tujim židom ali judom. G. občinski predstojnik se veda si je pri tej priliki lepega denarja zaslužil, sme toraj zadovoljen biti, toda zadovoljen je od domačinov edino on, drugi so morali in še morajo skozi prste gledati. Kmetje, volilci, bodite zavedni ter se ne dajte nadalje slepiti ljudem, kateri nikakor niso vneti za Vaš blagor, temuč le skrbijo za svoj aržet (žep) in svoje gospodstvo. Skrajni čas je že, da jim pokažete hrbet, saj niso vredni, da bi jim še nadalje zaupanje skazovali ter jih kot svoje gospodarje spoštovali.

Y—X.

Zunanje novice.

Sestanek vladarjev. Naš presvitli cesar Franc Jožef I. je nedavno obiskal v Gostinjskih toplicah na Solnograškem saksonskega kralja Jurja I. — 16. t. m. obiskal je naš cesar angleškega kralja Edvarda v Marijinih varih na Českem, kjer si zadnji krepil svoje omajano zdravje. — Sestanek je bil na obeh krajih jako prisrčen in sijajen.

Ruski car in Kuropatkin. Ruski car Nikolaj II. je dovolil Kuropatkinovi družini 36 tisoč rubljev letne dotacije: toliko plačo namreč je imel general Kuropatkin kot bivši ruski vojni minister. — Kot vrhovni poveljnik ruske vojske vleče ta general 200 tisoč rubljev na leto (namreč tako dolgo, dokler vojska traja.) Pri odhodu na bojišče dobil je Kuropatkin od carja darilo v vrednosti 500 tisoč rubljev (Rubelj velja v našem denarju okoli 3 krone) — S tem premoženjem pa menda Kuropatkin Japoncev ne bo zadušil!

Grozna nesreča na železnici. Ko je dne 7. t. m. pripeljal osebni vlak na most pri Edenu, osem milj od Puebla (Colorado, Sev. Amerika), se je most zrušil in trije polni vozovi so padli v narasle valove. Utonilo je pri tej pri tej priliki baje 125 oseb.

Nečloveški sin. 80 letna, premožna Jožefa Horvat v Segedinu na Ogrskem razdelila je vso svojo premoženje med svoje otroke pod tem pogojem, da jo mora zapored vsak otrok po dva meseca pri sebi imeti in preživeti. Ko je prišla vrsta na sina Miheta, je ta ravnokar došlo mater takoj zaprl v svinjski hlev, kjer se je reva morala s svinjami za živež boriti, ker druge hrane ni dobila. Cela dva meseca je morala uboga starka med svinjami in s svinjami živeti. Šele čez 2 meseca so prišli sorodniki tega sroveža obiskat ter zvedli za grozno hudodelstvo, katero so nemudoma oblasti naznanili. Zdaj so se pa začeli še ostali otroci matere braniti; dati je torej morala oblast ubogo revo v hiralnico. — Stariši ne zanašajte se preveč zaupljivo na podporo vaših otrok! Ni dobro vsega blaga pred smrtjo med dediče razdeliti.

Pogrezujoča se polja. Pri Ogrski Kaniži reke Tise se je pred kratkim pogreznila velika nekega kmeta s setvijo vred čez 5 metrov globoko v zemljo. Zgodilo se je to ob svitu in slišalo se je močno bobnenje. Sosednjim poljam preti enaka nevarnost.

Spominjski kamni na lakoto. Vsled prevelike suše se vodotoki v takozvanem Sprewaldu na Pruskem čisto posušili. Blizu vasi Trebač so našli na rova velik kamen z napisom (nemškimi): „Kadar boste ta kamen zopet zagledali, bodete se jokali; tako nizko je stala voda v letu 1487.“ Podobne kamne z enakimi napisi našli so tudi po drugod, tako n. pr. enega pri Rotensee-u blizu Madgeburga leta 1631. Ondotni prebivalci imenujejo te kamne „Hungersteine“ (kamni lakote), ker spominjajo na lakoto, ki je v prejšnjih stoletjih bila nepopravljiva posledica velike suše.

Morilec Čedinek, ki je v oktobru leta 1902 v Eisenbergu pri Gradcu umoril in oropal vdovo Reichweit in zaradi tega hudodelstva bil na smrt obsodjen a od presvitlega cesarja pomiloščen in nato dosmrtno ječo obsojen, je dne 5. t. m. v Graški kazalnici na jetiki umrl, 23 let star.

Tuj deček. Na nekem berlinskem sprehajališču nedavno našli dečka, za katerega se ne ve, odkod je. Deček govori neko mešanico, ki obstoji iz treh jezikov: ruskega, poljskega in nemškega. Zvedenci želijo, da je rojen Avstrijc, a gotovega se ničesar ne more dognati. V kratkem času je došlo na merodajno mesto okoli sto pisem od zakonskih ljudi, ki želijo pridobiti dečnega fantiča za svojega vzeti.

Nasledki velike suše. Iz vseh delov Evrope dosegajo poročila o velikih gozdnih požarih, ki so večkrat posledica prevelike letošnje vročine. V okolici mesta Dessau na Nemškem je pogorel nedavno gozd, ki je meril 4 tisoč nemških joh ali oralov.

Poneverjenje da je vredno. Neki Blumenfeld, višji Rothschildov uradnik v Londonu, poročil je blizu 8 milijonov kron ter pobegnil. Rothschild ga oblasti niti naznanil ni. Se mu pač ni vredno zdelo.

Nov političen umor na Ruskem. Okrožnega prednika, podpolkovnika plem. Boguslovski-ja, Sivolina v Ruski Armeniji, so politični rojaki v Idgaru pri belem dnevu umorili. Pravi morilec odnesel je pete.

Lastnega očeta umorila sta brata Gotthard in Gjarvar pri Šopronju na Ogrskem zatekel, ker se je stari mislil zopet oženiti.

Krvav človeški lov. V Kamenici pri Pečuhu na Ogrskem vršil se je nedavno redek lov. Žandarji zasledili ob robu ondotnega gozda une tri roparje morilce, ki so pred kratkim ušli iz kaznilnice v Pečuhu in vnovič dva kmeta umorili in oropali. Ko so žandarje zagledali, bežali so proti Donavi, ne da bi se za njihov klic. Poskakali so vsi trije v reko ter jo hoteli preplavati, toda žandarji so jih skoraj race postreljali. Bili so: Janez Grubovič, Štefan

Orgenič in Jürj Šipanovič, sami jako nevarni hudodelci.

Gospodarstvene in gospodinjske stvari.

Proti obadam in brenceljnom obvarujemo našo živino, ako jo s pomočjo kurjega peresa namažemo s kamenim ali brenceljevim oljem. (Stein- oder Bremsenöl.) Ako je to olje pregosto, primešati se mu mora petroleja.

Uporaba sadja. Naši kmetje bojo letos precej sadja pridelali in pričakovati smemo, da si bode marsikateri sadjerec ž njim znatno opomogel. Mnogo je pa še najti kmetov, ki tega božjega daru ne znajo prav uporabiti ter si s svojim ravnanjem nehoté in nevedoma delajo veliko izgubo. Štajersko sadje je po vsem svetu na jako dobrem glasu in v nekterem oziru presega celo sloveče francosko sadje. Iz navedenih okolščin se toraj sme sklepati, da bode tudi letos prišlo v naše kraje več tujih kupcev sadja, kakor se je to zgodilo že v prejšnjih letih. Da pa se vam posreči s temi dobro ali vsaj povoljno kupčijo skleniti, morate se njihovim zahtevam in željam tudi nekoliko ukloniti. Prvič je dobro, da vaše sadje, katerega mislite prodati, sortirate, to se pravi: razberite ga na več kupov; vsaka sorta naj se kupcu posebič ponudi. K večjemu smejo se na eden kup odbrati take sorte, ki so si sorodne gledé njihove velikosti, zrelosti in trpežnosti. Rano sadje ne sme biti s poznim (zimskim) zmešano, tako mešanico kupci navadno le po ceni slabjšega sadja plačujejo. Katero sadje ni za prodajo, tisto si shranite za domačo potrebo, ako je trpežno. Če se pa sadje (posebno hruške) ne priporoča za shranjitev, tedaj napravite ž njega mošt (ali toklo), ki se še tudi da, ako je primerno napravljen, prav dobro v denar spraviti ali pa za domačo potrebo uporabiti. Da se mošt za dalje časa dober obdrži, mora se pred prešanjem vso gnjilo sadje skrbno odbrati in pri tem delu sploh največja snažnost opazovati. Prezrelo (premeko) sadje ne da mnogo mošta, toraj je dobro da s stiskanjem ne odlagamo, temuč ga pravočasno opravimo. Tudi posušeno sadje pride pri hiši kaj dobro v prid in se da za leta shraniti. Za sušenje velja sicer mehko, a ne gnjilo sadje. V sušilnicah se da sadje hitro in dobro posušiti, za silo pa tudi v krušni peči. Za sušenje odbrana jabolka se morajo olupiti, ker le tedaj se dajo lepše in hitreje posušiti. Razrezati jih moramo na manjše in kolikor mogoče enako velike krlje, da se enakomerno suše in da nam ni treba tolikega prebiranja. (Dalje prihodnjič.)

Pisma uredništva.

Gospod J. Kabolčnik v Turocz Szt. Marton: Hvala Vam za prejeto naročnino! Plačana je sedaj do 1. marca 1906. Pozdrav!

Dopisniku iz Vuzenice: Niste nam naznanili vzroka, zakaj da dotična dva gospoda iz Vuzenice odideta. Ako Vuzeničani — njun odhod obžaljujejo je lepo za njih, a kaj je po-

vod tej žalosti, nam tudi niste razjasnili? Ako toraj želite, da o tem kaj poročamo, tedaj nam blagovolite vse okolišine natančno „dokijati“! Dovolj jasna in resnična poročila bodemo vsigdar radi sprejeli, kar velja za Vas in vse druge dopisnike, ki naj sprejmejo na tem mestu našo iskreno zahvalo in prijateljski pozdrav!

Dopisiljatelju iz Gornje Polskave: Bravo! Naredite s vsem tako ter tudi drugim ta način priporočite!

Neudorf pri Mariboru, šte. 119: Vi ste pač nam naznanili Vašo preselitev iz Trsta na sedanjo bivališče, toda niste pisali Vašega imena in tudi ne številke na oklepku, toraj Vam lista ne moremo doposlati, dokler tega ne storite.

G. g. dopisnikom iz Radgone in iz Dornove: Ni bilo mogoče, toraj prosimo: Ne zamerita! Prihodnjič. Pozdrav!

Večim dopisnikom: Tokrat nemogoče. Brez zamere!

Raznim prašalcem: Na željo priskrbi dovoljenje za prodajo „Štajerca“ naše upravnitvo.

Loterijske številke.

Gradec, dne 15. avgusta: 70, 78, 28, 66, 58.
Trst, dne 23. julija: 82, 21, 41, 56, 37.

Na prebavljalne organe se mora paziti, kajti ni nobenega drugega organa v človeškem telesu, ki bi vsled najmanjšega motenja tako obširno vplival na druge organe in istim pripravjal najhujše posledice. Pazi se na prebavljalne organe, ako si prizadevamo njihovo delo olajšati stem, da vzbujamo delavnost prebavljanja in podpiramo čistilne funkcije prebavljalnih organov z milo odvajajočim sredstvom. Tako sredstvo imamo in sicer že 40 let najbolj znano dr. Rosa balzam za želodec iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. Dobiva pa se tudi v tukajšnji lekarni g. Behrbalka.

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko župnika Kneippa in z imenom Kathreiner ter se skrbno izogibajte vseh manj vrednih posnevkov.

„Brzojav“ (Telegramm)

Vsakovrstni obrtniški delavci, ki so brez dela ali ki bi hoteli svoje dosedanje mesto premeniti, imajo **takoj delo dobiti**, in sicer se jim da v vsrhu jako dober nasvet za trajen in dober posel.

Po največ se iščejo: krojači, mizarji, kovači, sodarji, sedlarji, remenarji, krznarji itd.; nadalje spretni kuharice, sobarice, natararice itd. Zglasitvijske sprejema in nemudoma odgovarja

Ivan Z. Rebrek,

pooblaščen posredovalec obrtniških delavcev in raznovrstnih služabnikov
278 Belovaru (Hrvatsko).

Angleške svinje (prasete)

čistega jorkširskega plemena, stare od 2 mesecev do 1 leta, med temi tudi en mlad plemenski mrijaš (Zuchteber), se prodajo na graščini Dobravci (Neustift) pri Ptujju. Več se izve pri g. Franc Kaiserju v Ptujju.

Usnjarija (Lederei)

Julija Krall v Ptujju ima bogato zalogo vsakovrstnega usnja: črne in ružavega gornjega usnja in močnih podplatov, vse po najnižji vredni ceni. Kupce uljudno vabi Julij Krall, usnjar v Ptujju, Dravska ulica šte. 6.

Spreten manufakturst,

izurjen prodajalec, zmožen tudi slovenskega jezika dobi takoj dobro službo pri Franc Huth-u v Velikovecu. 282

Planinske brusnice

(Kärltner Alpenpreiselbeeren) iz Koroškega priporoča v najboljši kakovosti po jako nizki ceni proti poštnemu povzetju (Post-Eilgut-sendung) Othmar Goll, trgovec v Meži, (Post Miss a. d. Drau.) 276

4 pare čevljev za samo 5 kron

dobi se zaradi nakupa velike množine obuval še kratek čas za to jako neznatno ceno in sicer: 1 par moških in 1 par ženskih čevljev za vezati, iz ružavega ali pa črnega usnja, z močno podkovanimi podplati; nadalje 1 par moških in 1 par ženskih modnih čevljev; vsi tri pari so po najnovjšem kroju jako elegantno izdelani, močni, ter stanejo skupaj samo 5 kron. Velikost v centimetrih. Blago se pošilja proti naprej vposlanemu denarju ali pa proti poštnemu povzetju. Zamenjena je dovoljena ali pa se denar vrne brez vsega ugovora. Trgovina s čevlji: A. Liban v Krakovi šte. 79. 279

Učenca

s povoljno šolsko izobrazbo, ki je sin poštenih starišev in ima veselje do pekarije, sprejme takoj v uk: Johann Baumgartner, pekovski mojster pri sv. Marjeti ob Pesnici. 274

Vinogradsko posestvo

ležeče 1/2 ure hoda od Loč, v leži, obstoječe iz hiše z dvema sobama, kuhinjo in kletjo, gospodarskega poslopja in velike pridelnice (z močno nemško stiskalnicami) 1 3/4 orala rodovitnega vinograda, 7 1/2 orala gozda, 3 oralov travnikov, 1 orala njive in lepogledni sadunosnika, se po dogovoru takoj prodaja. Vprašanja naj se sloviijo na: gospod J. Lang, učitelj v Vojniki (Hochenegg bei Cilli).

Lepo vinogradsko posestvo

je na prodaj, ki leži pri sv. Blaznu, blizu Središča, od cerkve na vzhodno stran, kjer raste in vrstno vino. Hiša je zidana, ima kuhinjo in 2 sobi, zraven so lepe hlevi in skedenj, lep 2 orala obsegajoč vinograd in lep sadunosnik. K posestvu pelje zložna vozna pot od velike ceste. Vse to se proste roke prodaja. Več podatkov lastnik: Alojzij Bicman, posestnik na Kajzaru, pošta sv. Miklavž pri Ormožu. (St. Nikolai bei Pöchlau). 271

Kovaški pomočnik

se takoj sprejme k prvemu ognju. Po novem letu zamore dobite kovačnico tudi pod ugodnimi pogoji v najem vzeti. Naslov pošljite upravnitvo „Štajerca“. 270

Razglas.

Tretje šolsko leto deželnega ženskega učiteljišča nemškemu podučnim jezikom v Mariboru začne se 19. septembrom t. l.

Sprejemne zglasitvije se sprejmejo dne 15. septembra od 9. do 12. ure predpoldne in od 3. do 6. ure popoldne v ravnateljevi pisarni tega zavoda (Tappelerplatz Nr. 1). Tiste učenke, ki so že prej ta zavod obiskovale, imajo prinesiti samo spričevalo od prejšnjega tečajja, od drugod došle prosilke pa se imajo oprežati s sledečimi listinami: 1. krstni ali rojstveni list; 2. zadnje šolsko spričevalo; 3. od uradnega zdravnikarja izdano zdravstveno spričevalo o telesni sposobnosti za učiteljski poklic; 4. v slučaju da došla prosilka ni prišla neposredno iz kake šole, mora prinesiti spričevalo o zadržanju (Sittenzeugnis), ki mora biti po tozadevnih predpisih izdano. Razun tega se mora v lepopisju, risanju in ročnih delih izoblikovana izurjenost dokazati s predložitvijo lastno izdelanih spisov, risb in ročnih del.

Prosilke za sprejem morajo imeti dovršeno najstjo leto starosti ali pa dovoljenje od ces. kr. deželnega šolskega sveta v Gradcu, da smejo pred najstjim letom v ta zavod vstopiti, katero se iz

posebno tehtnih vzrokov do 6 mesecev (pod petnajstim letom) podeli.

V dokaz potrebne dosežene izobrazbe bode se 16. in 17. septembra vršila predskušnja in sicer iz sledečih predmetov: veronauk, nemški podučni jezik, zemljepisje in zgodovina, naravoslovje, prirodoslovje (fizika), računstvo, geometrično oblikoslovje, lepopisje, risanje in ženska ročna dela. Gledalo se bode tudi na to, ali so prosilke v godbi dovolj podučene, ali njihov muzikalični posluš in ritmični čut da v godbi dovoljnega vspeha pričakovati. Pri enakem izidu predskušnje se da prednost tistim prosilkam, ki so dosegle popolno postavno starost.

Pri vpisanju se ima položiti sprejemna pristojbina v znesku 10 kron; šolnina znaša za mesec 10 kron in se ima v naprej plačati.

Primerno utemeljene prošnje za znižanje ali popust šolnine imajo se na štajerski deželni odbor nasloviti ter do 28. septembra ravnateljstvu tega zavoda predložiti.

Ponavljalne skušnje se bojo vršile dne 17. septembra. Udeležba neobligatnih podučnih predmetov, kakor sta slovenski in francoski jezik, mora se pri vpisanju naznaniti.

V Gradcu, dne 6. avgusta 1904.

277 Od štajerskega deželnega odbora.

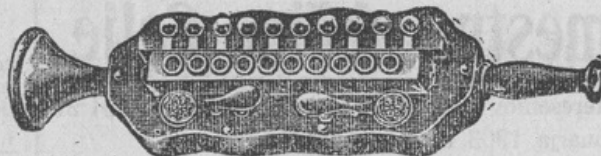
30 dni na poskus

Pod pogojev mojega cenika, toraj brez navarščine za naročitelja pošljem proti poštneemu povzetju mojo „Volksfreund-Harmonika No. 663“ da se zamore vsakdo o njenej izobrazbi prepričati. Ta harmonika nima garantirano nezlomljiva spiralna peresa samo za tipke (Tasten), temuč tudi za baso in zračno zakloplice, nadalje ima 10 tipk, 2 registra, dvojni glasbo (Doppelstimmung) na 48 glasov, 3 vrste trompet, je mahagonijevo politirana, ima črne obročke s barvano bardo, niklaste okove, dvojni meh in držaj, velikost 31 krat 15 cm ter stane komad samo 4 goldinarje.

Sola za samouk (Selbstlernschule) se doda vsacej harmoniki zastoj. Ceneje in manjše harmonike za uk v igranju tega instrumenta, posebno za otroke pošljem za gold. 1 80, 2.—, 2 20 in 2 40. Finejše harmonike za gold. 4 50, 5.—, 6.—, 7.— in 8.— se dajo iz mojega kataloga razvideti.

Na moje harmonike ni nobenih colninskih stroškov ker so vse češkega izdelka in prosim, da vzamete to v poštev.

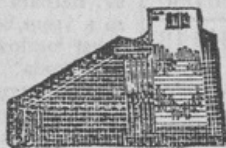
Novost!

Novost!

Pihalni Blas-Accordeon

na katerega zamore vsakdo brez učitelja, brez uka in brez znanja sekirice (not) takoj igrati pesmi, korčnice (marše) in pleso. Posebno se priporoča za izlete in velice. To godalo ima 10 tipk (Tasten), 20 glasov, 2 zaklopnici za bas ter stane komad s šolo (notami) vred samo gold 1 50, 3 komadi 4 gold

Nemško-amerikansko kitara-citre

„Columbia“ znajo se od vsakogar s pomočjo p dloz živih not takoj igrati. Glas je čaroben, mehak in ljubki, pi tem pa krepak in poln. Rabi se jih že več kakor 100.000 Cena: komplet s šolo (notami) in s vsjo pripravo gold. 5 50 Velikost 49 krat 35 cm. Album za note stane 75 krajcarjev. Noben riziko, ker je zamena dovoljena ali pa se denar vrne.

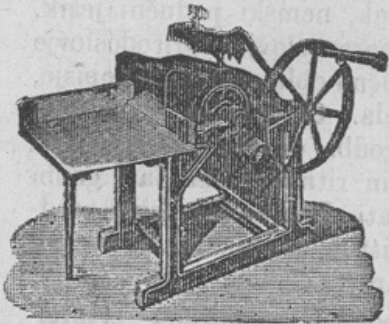
Pošilja se proti poštneemu povzetju od „Erzgebirgische Musikwaren-Versand-Haus

HANNS KONRAD

v Brix-u šte. 949 (na Češkem).

Velik, bogato ilustrovan cenik (katalog) z več kakor 800 pododami se na zahtevanje dodošlje vsakomur zastoj in poštine prosto.

Tovarna za poljedelske stroje C. Prosch-a v Celovcu

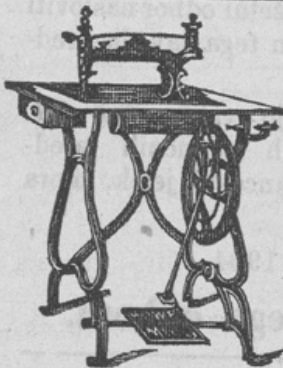

priporoča
izboljšane
**vitale (Göpel)
mlatilnice**

z najnovjšimi tečaji
(lagerji), lahko tekoče.

Dalje stroje za reza-
nico delati, trijerje in mline za šrot. 164

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo voznine
prosto. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki se pošiljajo poštine prosto in
zastonj.

Brata Slawitsch v Ptuj

priporočata izvrstne **šivalne stroje**
(Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K	— h
Singer Medium	90	„ — „
Singer Titania	120	„ — „
Ringschifchen	140	„ — „
Ringschifchen za krojače	180	„ — „

Minerva A	100	„ — „
Minerva C za krojače in čevljarje	160	„ — „
Howe C za krojače in čevljarje	90	„ — „
Cylinder Elastik za čevljarje	180	„ — „

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po
pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 98

Hranilnica (šparkasa)

mestne občine Celje.

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1902	K 9,808.551.21
Vloge od 1. januarja 1903 do 31. decembra	
1903 z obrestmi vred	4.312.950.22
Od tega je odračuniti:	K 14,121.501.43
Svote, katere so se od 1. januarja do 31. de- cembra 1903 vzdignile	K 3,264.661.30
Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1903	10,856.840.13
Hipotekarna posojila	K 6,246.645.43
Mejnično stanje	85.126.—
Posojila na vrednostne efekte	16.329.83
Efektivi zaklad	3,453.858.—
Posestva	183.000.—
Imetek, katerega ima hranilnica za dotacijo pri kreditni zadrugi	317.000.—
Vloge pri kreditnih podjetjih	330.425.20
Stanje blagajne "kase"	91.22.963
Glavni rezervni zaklad	564.881.88
Posebni rezervni zaklad za kurzne diference	315.353.92
Zaklad za penzije	32.448.21

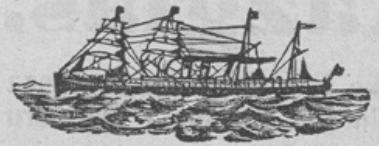
Visokost za obresti: Pri vlogah 4°/₁₀₀ in se plača

rentni davek od hranilnice (šparkase) same.

Shranjevalne vloge se sprejmejo.

1041

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez pre-
danja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana
— Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaj

ali

Karl Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice števil. 41.

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita (rjuha) za posteljo 2 ali 2¹/₂ metra dolga, velja samo
1 gld., oziroma 1 gold. 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkega
mačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, če
je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno
za „štrozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 ali 30 kr.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptuj, Florianski

V najem

se da ali pa proda posestvo,
tik glavne ceste blizu mesta Pli-
berk na Koroškem. Posestvo ob-
sega 20 birnov njiv, lepe travnike
in gozd (les), vse v ravnini. Po-
slopje je v najboljšem stanu. Več
pove: Jurij Šercer, p. d. Križnik,
pošta Šmihel nad Pliberkom,
Koroško. 243

Trgovski učeneec

z dobro šolsko izobrazbo, zmožen
slovenskega in nemškega jezika
se sprejme v trgovini z mešanim
blagom: J. Wouk v Hrastniku.
251

Lep vinograd

z dovršenim novim nasadom,
samo četrte ure od farne cerkve
sv. Barbara v Halozah oddaljen,
se s vsem zemljiščem vred (okoli
devet oralov ali joh) po vredni
ceni proda. Posestvo obsega vi-
nograd, travnik, njive, sadunosnik
in gozd. Letošnja trgatav sliši
kupcu. Vprašanja naj se naslo-
vijo na gospoda: Ogorelec, nad-
učitelj pri Sv. Barbari v Halozah.
259

Hiša

z dvema sobama in dvema kuhi-
njama, s hrambo za jedila, kletjo,
svinjskimi hlevi in pripadajočim
zemljiščem ³/₄ orala, se da za
mesečno najemnino 20 kron takoj
skupno v najem ali pa tudi vsako
stanovanje posebič. Jožef Treff
v Ragoznici pri Ptuj. 269

Veliko presenečenje

Nikdar v življenju ni več
priložnosti

500 komadov za 1 gld. 95

Ena krasno pozlačena pre-
ura, katera točno teče in za kar
se 3 leta jamči, z jako prim-
verzično, ena moderna židana
vata za gospode, 3 jako fini
robci, en prstan za gospode
imit. žlahtnim kamenom, 1 kras-
mošnjček, 1 jako fino žepno
1 par manšetnih gumbov, 3
za srajco, (3°/₁₀₀), dubla-zlat
tentiranim zaklepom, 1 jako
tintnik iz nikelnja, 1 fini album
26 najlepšimi slikami, 1
broša za dame (novost), 1
bouton s simili-brilantom, 5
ličnih smešnih reči za stare
mlade, 20 različnih reči za kore-
denco in še 400 drugih različ-
stvari, katere se rabijo pri hi-
so za vsakogar potrebne. Vse
se pošlje z uro vred, katero
sama tega denarja vredna, za sa-
1 gld. 95 kr. Razpošilja se po
poštnemu povzetju ali če se da
pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica
P. Lust, Krakow (Krakau) št.
NB. Za neugajajoče se denar

Etna - rizling - vin

jako priporočljivo za primest-
lahkemu in kislemu vinu, pro-
hektoliter po 22 goldinarjev

Jožef Kravagna v Ptuj

Prodajajo se ondi tudi vinski
stertinjaki in polovnjaki.

Brusilne (ostrilne) kamne

(le) iz najboljšega brusnega kamna, zavoj s 15 ko-
madi franko K 2.25, 100 komadov K 8.—, iz šta-
je Litija, pošilja proti poštnemu povzetju **J. Raz-**
boršek, Šmartno pri Litiji (Kranjsko). 138

FRANZ SODIA

172

travnica pušk (Gewehrfabrik in Ferlach, Kärnten)

proča izvrstne puške, kakor puške za šrot in kroglje, najizbornejša
štev za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrovane ce-
s podobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah,
polnino prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval.
bi z mojim blagom ne bil zadovoljen, tistemu ga zamenjam ali pa
vrnem denar. Moja zaloga je jako velika.

Prva štajerska tovarna sre-
brnin zlatnin in verižic
s parnimi stroji

Franc Pacchiaffo

v Celju,

ces. in kr. dvorni liferant

tovarna:

delališka ulica,
št. 4.

Prodajalnica
glavni trg,
št. 4.

astna delavnica za popravila
in zavod za graviranje.

Dela se vse na novo, vdelujejo se kamenčki po
reih in risbah.

Elektro-galvanično pozlačenje in posrebrnjenje.

aloga vseh reči za vsakdanjo
rabo.

anci in učenke z dovršenim 14. letom se sprej-
mejo v uk.

158

V. Leposcha na Bregu in v Ptujju

priporoča svojo veliko zalogo Portlanto-
vega cementa (Judendorfer Portland-
Zement) ter vsakovrstnega špecerij-
skega in železnega blaga po naj-
nižih cenah.

255

S spoštovanjem

V. Leposcha.

Pozor biciklisti, krojači in šivilje!

Popravila bicikelnov, šivalnih strojev in poljedelskih
strojev se najboljše in najceneje izvršijo.

V zalogi imam vedno nove vsakovrstne dele (Bestand-
teile) za stroje.

Prodajam poljedelske, gospodarske stroje na obroke
iz najboljših tovarn.

Sem temeljito izvežban mehaniker, ker služboval sem
že v Ameriki in na Angležkem.

Tudi imam vedno v zalogi že rabljene in dobro ohr-
njene bicikle od 30 gold. dalje.

S spoštovanjem

Anton Fink 1162

mehaniker v Ptujju, Postgasse št. 14.

Mestni šolski svet v Ptujju.

Štev. 352.

Oznanilo.

Za šolsko leto 1904/5 se bojo kakor lani otroci
iz tujih šolskih okolišev v tukašnjo deško ljudsko šolo,
deklško ljudsko in meščansko šolo sprejemali proti
položitviji osmih kron kot doneska za šolska
učila.

Stariši naj se oglasiijo z otroci in s zadnjim šol-
skim naznanilom pri vodstvih omenjenih šol, nakar
se ima imenovani znesek takoj položiti pri mestni
blagajni (Stadtamtskasse), ako šolsko vodstvo proti
sprejemu ne ugovarja.

Ptuj, dne 11. julija 1904.

239

Repno seme

(pravo gorenjsko) in

rudečo deteljo

(inkarnatko) ima naprodaj

213

Josip Kordin, v Ljubljani.

Zaračunjeni natakari,

(Verrechner Kellner) se išče

za jako dobro službo v obilno obiskovani gostilni na Spodnjem Štajerskem, ki ima 16.000 kron letnih dohodkov. Prednost imajo tisti, ki so oženjeni pa brez otrok ter nemškega in slovenskega jezika zmožni. Kavecije je položiti 1000 kron. Ponudbe naj se vposljejo upravnistvu »Štajerca«.

Izvrstni, od **Mörathon** se ima zahvaliti svojemu nikogar doseženi vprovspetu proti nikotinu edino impregniranju dotičnih zelišč. Ne povzročuje glavobola ter daje tobaku jako prijeten duh. Paziti je treba na varstveno znamko in na ime „Mörathon“.

Glavna zaloga: Jožef König v Celju. Kjer ni založišča, od tamo dobijo naročniki pošiljatev v paketih po 10 komadov (10 Stück) 2:52 kron.

Theodor Mörath v Gradcu.

176

Vozičke za otroke

v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata

Brata Slawitsch v Ptuj.

Cena 12, 16, 20, 30, 36 do 40 kron.

Vozički so lično in močno izdelani, cena pa je jako nizka. Pismenim naročilom se točno ustreže.

106

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne nudi taka priložnost.

500 Kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precisanker ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim žlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantarjem (berensteinom), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno tojletno zrcalo, 1 usnjat možnjček, 1 žepni nožič z pri-

pravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duplezlata z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako koristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo gld. 1:80. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico Ch. Jungwirth, Krakau A/14. 1038

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Nikdar več ni take priložnosti!

Tako dolgo, dokler še ni zaloga hlač izprodana, dobi vsakdor elegantne

hlače

za malo svoto in sicer za 1 gld. 80 kr.

Hlače so iz pristnega sukna in se rabijo lahko za jesen ali zimo. Zdelane so po najnovejši dunajski fasoni, vzorci sukna so jako lepi. Kdor naroči dvojne hlače, dobi jih za 3 gld. 30 kr. Pošljejo se po pošt-nem povzetju. Pri naročilu zadostuje, ako se naznani dolgost hlač in njih širokost okoli pasa.

Dunajska filijala za sukno blago Ch. Jungwirth, Krakau 51.

Neugajajoče se vzame nazaj ali pa se povrne denar.

1110

Vse stroje za poljedelstvo in vinogradništvo

Brizgalnice za sadno drevje

z mešalom za mešanico iz bakra in vapna tako, da se najedenkrat na dva cevi brizga

brizgalnice (strealjke) za sadno drevje z natanko namerjeno petrolmešanico

svetilnice na acetilen

da se ulove leteči hrošči

hidravlične stiskalnice za vino

stiskalnice za vino in ovočje s diferencijalnim pritiskom

stroje za drobljenje stiskanice

čisto nove mline za grobljenje

nove priprave proti peronospori in za žvepljenje

sesalke za vino, cevi za vodo

kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo

razbiralnike (triere) mlatilnice, tale (gepel) itd.

razpošilja kot specialitete po najnižjih cenah

IG. HELLER, DUNAJ

II., Praterstrasse 49.

37

Cenilniki zastoj in franko. Dopisuje se v vsih jezikih.

Adolf Sellinschegg

špecerijska trgovina k „zelenemu vencu“

v Ptuj

kupuje vedno

vsakovrstno frišno sadje

jagode, maline, črešnje, višnje, jabolke, hruške, slive, breskve, marelice, ringle, špindlinge, šipke, dren, kutine, kostanje, orehe, grozdje, jajce, krompir, luk, česen, vsakovrstni fižol, maslo, frišno surovo maslo (puter), med, čebelni vosek, posušene gobe, hren, salato, murke, zelje, laneno seme, živo in

pitano perutnino, suhe hruške, suhe črešnje, suhe slive in jabolčne krhlje, kure, race, gosi i. t. d.

vse to po visokih cenah.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Dve domačiji

prodata posamič ali pa skupno zavoljo bolehavosti posestnice po dogovoru. Posestvi ležite v ravnini ter ste v dobrem stanu. Prva je varen pred povodnjo in tudi toča je ondi redka. Kdor želi ugodno in po ceni kupiti, naj ne zamudi te priložnosti. Prva posestvo meri 5 oralov in 1435 □ sežnjev polja, 770 □ sežnjev travnika, 215 □ sežnjev pašnika, 3 orale 907 □ sežnjev grada in 105 □ sežnjev stavbenega prostora; skupaj toraj 10 oralov in 229 □ sežnjev.

Drugo posestvo obsega 20 oralov 162 □ sežnjev polja, 670 □ sežnjev travnikov, 12 oralov 1140 □ sežnjev grada in 368 □ sežnjev stavbenega prostora: skupno 36 oralov in 70 □ sežnjev.

Zanesljivi kupci naj se oglasio pri: Alojzija Domnig d. Domnig v Kokjem, pošta Doberlaves (Eberndorf) na Loroškem. 237

Prvovrstnejše in najboljše tamburice (glasbeno orodje) izdeluje in razpošilja

Prva sisečka tovarna tamburic

J. Stjepušin

Sisek (Hrvaško).

Ta tovarna je bila odlikovana na Pariški razstavi leta 1900 in na Milenijski razstavi leta 1896.

Razven vsega glasbenega orodja so tudi vsakovrstne sekirice (note) za različne instrumente v zalogi. Priporočajo se izvrstne gosli, citre, kitare, mandoline, harmonike in okarine.

V isti tovarni izhaja tudi strokovni list „Tamburica“

po edenkrat na mesec ter stane za celo leto 8 kron s glasbeno prilogo vred.

Za vsaki instrument se jamči.

Prvi cenik (Preiskurant) s slikami se pošlje na zahtevanje zastoj 236

Med. univ.

dr. Rudolf Sadnik

zobozdravnik

ordinira tačas v Celju, Neugasse števil. 7.

od 9.—10. ure in od 2.—5. ure

v hiši gospoda doktorja Evgen Negri-ja. 260

V Ameriko potujoči

blagovolijo naj se obrniti na

agenturo Zwilchenbart v Buchsu in v Baslu

(Švica.)

Havre-New York.

Vožnja čez morje samo 6 dni.

Na vsako vprašanje da se poštine prosti in brezplačen odgovor in pojasnilo. 1069

Franc Matheis v Brežicah

javlja slavnemu občinstvu, da bode od 1. septembra t. l. naprej v svoji prodajalnici med drugim blagom tudi zopet prodajal

manufakturno blago,

katerega si je v veliki množini

čisto vse na novo založil iz najprvih in največjih tovarn (fabrik), po jako nizkih cenah tako da se bo za bodoče pri njemu vse najbolj po ceni in v najb. kakovosti prodajalo. Nobeden naj ne zamudi si ogledati Matheisovo

veliko, čisto novo zalogo manufakturne robe.

Nadalje priporoča Matheis svojo veliko zalogo **stavbenih traverzov, cementa, umetnih g. tomaževe žindre, trstine, kranjskega redilnega prahu, železne studence (štirne, Schlagbrunnen), st. nega kleja (Dachpappe).**

Glavna zaloga najboljše in najlepše moke iz celjskega mestnega mlina.

Matheis vsikdar kupi in po najvišji ceni plača vsakovrstne kmet. pridelke, kakor so: jajca, laneno seme, fižol, pšenico, koruzo, oves, ječm. ajdo, bučne koščice, strd, vinski kamen (Weinstein) itd.

Kdor ima česar za prodati, naj prinese ali pripelje k Matheisu v Brežice, ker tamkaj bode dobil blago najboljše plačano.

Styria- bicikelni

novi modeli 1904.

Cene za gotov denar:

Styria-bicikelni močni (Strassenrad) po K 160.—,

Styria-bicikelni, najfinejši (Strassenrad) po K 200.—,

Styria-bicikelni (Halbrenn-Maschine) po K 240,

Styria-bicikelni (Luxus-Herrenrad und Strassenrenner mit Patent-Styria-Doppelglockenlager) po K 300.—.

Že rabljene toda še prav dobre bicikelne prodajava po 80, 100 do 120 kron. Na obroke (rate) pod ugodnimi pogoji prodajava samo zanesljivim kupcem in proti dvanajstmesečnemu poplačilu.

Na zahtevanje se vsakomur, ki misli bicikel kupiti, pošlje cenik zastoj. Styria-bicikelni so dandanašnji najiminenitnejši fabrikati. Največja tovarna na Avstrijskem izdeluje te bicikelne kakor tudi posamezne dele.

Ti bicikelni se smejo s zaupanjem kupiti, ker so izvanredno fino, toda trpežno izdelani, kar zamore vsakdo, ki si je ta fabrikat omislil (kupil), potrditi. Blago je garantirano dobro in se ne sme z manje vrednimi fabrikati zamenjati. Cene so jako nizko nastavljene in se toraj ti fabrikati vsakomur priporočajo.

V zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikelnov in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche und Laufmäntel).

Brata Slawitsch, zastopnika v Ptujju.

Ohranitev zdravega želodca

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja odstranitvi nadležnega zaprtja. V ta namen naj se rabi najprej neje znano sredstvo dr. Rose balzam za želodec. Ta je narejen najboljših iziskanih zdravilnih zelišč za lek. Vzbuja apetit in spešuje prebavljanje ter provzroča lahko odvajanje tako, da z najboljšim uspehom za gojenje želodca.

Svarilo! Usi deli embalaže imajo zraven stavbo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga **lekarna B. Fragner-ja** v Ptujju, c. kr. dvornega dobavitelja pri črnem orlu Praga, Mala Strana, ogei Herudove ulice.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljatvi K 2 58 se pošlje velika steklenica in za K 1 50 mala steklenica vse postaje avstro-ogerske monarhije poštnine prosto.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ptujju v lekarni g. Ign. Behrbalk (spodnja lekarna).

Priporočava pravo, izvrstno, domače

Bučno olje (Kürbiskernöl) in

80% no kislino za jesih (ocet) dela

Iz enega litra te kisline napravi se 20% dobrega in zdravega jesiha. Dobi se v vsakej količini ter se pri naročilu prosi za natančni nasvet ime zadnje pošte.

Brata Slawitsch, trgovca v Ptujju.

Knjigovežki učenec

se takoj sprejme v knjigoveznici W. Blanke-ja v Ptujju.